

„Mohlo to být horší,“ vzlykla Eliška.
„Ale mohlo to být i lepší!“ vykřikla Sára.

Sára neměla ráda útěchy typu: Když vás posere pták, řekněte si, ještě že Pánbůh nedal křídla kravám. Možná proto před chvílí zakřičela víc, než chtěla. Když malér, tak malér, člověk by si ho měl pořádně užít se vším všudy, brečet, kopat, někoho zmlátit. Sára byla posedlá jednáním od srdce.

Její kamarádce Elišce vzali dělohu. Ne že by jí ten orgán někdo ukradl, to bohužel ne, byl totiž bezcenný. Elišce dělohu po zralé úvaze vyoperovali v jedné pražské nemocnici. Sára si ji vybavila. Ne tu nemocnici. Vybavila si bezcennou dělohu. V učebnici své dcery našla, jak ten orgán vypadá. Vypadá nezajímavě. Možná je opravdu zbytečné na něčem takovém lpět. Lékaři řekli Elišce, že jí je k ničemu, když už neplánuje děti.

„Ale většina dětí se přece rodí neplánovaně,“ upozornila lékařka Eliška.

Místo odpovědi se dozvěděla, že řecky se řekne děloha hysterion. Staří moudří Řekové se domnívali, že právě díky ní jsou ženy hysterické. A že hysterickým ženám by bylo nejlepší dělohu vyříznout. Nebo možná pro jistotu všem ženám.

„A co se má vyříznout hysterickým mužům?“ zeptala se Eliška svého lékaře, ale prý se nezasmál.

Tyhle dvě holky se znaly od gymplu. Holky ve smyslu lidí, co se narodili s dělohou. To se nedá vyříznout. Holky do sta let. Sára chodila o třídu výš, ale byly stejně staré, protože Eliška šla až z devítky, zatímco Sára moderně z osmičky. Když prošla horko těžko do druháku, nastoupila na gymnázium nová várka bažantů neboli nových studentů. Kluci

si šli okouknout přísun neznámých děvčat a právě Eliška se jim jevila jako absolutně nejkrásnější. Měla velká prsa a úsměv od ucha k uchu. A trochu velký zadek, říkala si tehdy Sára. A ještě měla ten orgán, říká si dnes.

V těch dobách měli ještě všichni všechno, v dásních jim dřímaly připravené zuby moudrosti číslo osm, které se dnes z hygienických důvodů odstraňují, všichni tehdy měli rodiče, vlasy, elán a přesně tu dávku nezodpovědnosti, která je nutná k tomu, aby se člověk hrnul k cíli, aniž by věděl, co cílem je. Sára si hned první den po vyučování Elišku měřila ve frontě na obědy nepřátelským pohledem. Ta nová holka měla culíky s mašlemi a pruhované podkolenky, čert ví, kde je mohla tenkrát sehnat. Vyloženež chtěla upoutat pozornost. A vůbec neměla vkus. Sáře se Eliška nelíbila ani z poloviny tolik jako klukům, ale po zralé úvaze se s ní dala do řeči. Lepší je zneškodnit nepřítele zevnitř, říkala si.

Jenže to dopadlo jinak. Kluka si přebraly jen jednou a naposled. Přesněji Sára Elišce. Pak si hned málem vyškřábaly oči a pak hned usoudily, že on za to nestojí. Takové to byly tenkrát veselé holky. Nejveselejší na světě. Proto si obě hned po gymplu daly přihlášku na školy, kam se nemohl dostat nikdo kromě těch nejveselejších. Vzali je obě až na podruhé, ale vzali. A tak Eliška studovala herectví a Sára scenáristiku, dva obory, ve kterých najde uplatnění jen ten, kdo má šťastnou hvězdu. Ony dvě.

A pak se sobě na dlouhou dobu ztratily. Párkrát se potkaly v posledním metru, ale neměly si co říct. Částečně proto, že obě byly zrovna pod vlivem svého momentálního hocha a alkoholu, částečně proto, že Eliška mívala na sobě pruhované podkolenky, culíky s mašlí nebo něco v tom smyslu a Sára zrovna prožívala období, které označovala

jako kulturu popelnicových polí, což znamenalo, že si oblékala výhradně věci po zesnulých.

Sára si kamarádku měřila podobným pohledem jako tehdy ve frontě na obědy a usoudila, že se z ní stala úplně blbá herečka. Ona sama se tehdy chystala vydat svou první sbírku básní v próze, v nichž se hodlala zásadním způsobem vyjádřit k oběhu Země kolem Slunce, a neměla na kamarádství s povrchními vekslandami čas.

Děvčata se tehdy totiž dělila do tří základních skupin. Ty lesklé byly vekslandy, ty orvané s uplouchanými vlasy somračky a ty ostríhané, divoké a s řetězy a sichrhajckami kolem všeho možného, to byly pančáčky. Jednotlivé skupiny si mezi sebou mohly jen těžko porozumět. Musely jim dorůst zuby moudrosti, aby zmoudřely, a museli jim je vytrhat, aby zhlouply. A hned potom jejich dělohy musely konečně pozbyt smyslu, aby k sobě tyhle holky znovu našly cestu.

Po centimetrech

„Mohlo to být i horší,“ řekla tentokrát Elišce Sára.
„Ale mohlo to být i lepší,“ neodpustila si Eliška.

Sára vezla kamarádku z nemocnice domů. Nikoho jiného, kdo by ji odvezl, Eliška neměla. Právě se rozváděla. Její muž si našel krásnou mladou a nadějnou studentku herectví s dělohou. Teda, Eliška neví určitě, jestli měla milenka jejího muže dělohu, ale předpokládala to. Eliščin manžel dlel se svou přítelkyní a s jejich desetiletým synkem u moře. Vrátil se zítra. Tadeáše přivezou Elišce domů.

„Lepší už to nebude,“ odvětila Eliška.

„Bude. Musí. Nic jiného ti nezbyvá.“

„Ale jo. Naznačovali, že hrozí, že mi za pár let budou muset vzít i vaječníky.“

Sára teď byla v optimismu trénovaná. Oslovili ji totiž z jedné televize, zda nechce zkusit vymyslet námět pro seriál. Všichni chtěli seriály, seriály se staly nejžádanějším dramatickým tvarem, na všech televizních stanicích běžely seriály a všechny byly veselé a nalévaly divákům do žil tuny emocí, které diváci dávno neměli. A všechny byly ze života – ze života televizních diváků, podivného kmene, který nikdy nepustil teplo svých jeskyní, aby mu neunikl žádný díl žádného televizního seriálu. Ty příběhy tedy nebyly ze života Sary nebo Elišky. V televizi žádali něco pro lid, neboli pro všechny, neboli něco pro většinového diváka.

„Jak takový člověk vypadá?“ dotazovala se Sára, a oni nejdřív krčili rameny a pak přišli s vědeckými výzkumy. Nejčastějším divákem televizního seriálu je prý žena, padesát pět plus, která trochu nedoslýchá. Pak to upřesnili – také trochu nevidí. Sára se podivila.

„Také nemá moc vysokou inteligenci,“ řekli jí.

„Aha,“ odvětila Sára ve snaze aspoň trochu se té dámě podobat.

„Nechápe filmový střih a většinu dialogů. Musí se na ni pomalu. Ona se vlastně moc na tu televizi ani nedívá, víte, ona přitom vaří a žehlí a telefonuje...“

„Aha,“ znovu na to Sára.

„Někdy ani není doma, dojde si třeba na nákup...“

„Ale pak je úplně jedno, co se té paní líbí, a můžu si psát, co se líbí mně!“ v Sáře vzplála naděje.

„To zas ne. Víme, že má ráda legraci.“

„Já také!“ zajásala Sára.

„Ale nesmí té legrace být moc,“ varovali ji.

Od té doby Sára říká masovému divákovi Slepá bába. A miluje ho, vlastně ji. Sára se chce starat o Slepou bábu, aby se díky její slepotě, hluchotě a demenci mohla postarat o svou dceru a o sebe. Aby byla legrace, ale ne moc. Tak proto musela během pár dnů dopsat námět a poslat ho e-mailem do televize. Tedy ne že by tam na to tak nedočkavě čekali. Prostě jí umožnili zúčastnit se soutěže o nejlíbivější seriál pro nejlíbivější bábu. Takových, co by se rádi bábě zalíbili, je v konkurzu víc. Kdo vyhraje, může volat Slepá bábo, pojď si pro mě a točit se se zavázanýma očima tak dlouho, dokud neupadne.

Všichni by to moc chtěli, hlavně Sára. Ale teď musí odvézt Elišku v pořádku domů.

„Bolelo to?“ zeptala se Elišky.

„Jo. Ale už je to dobrý. Mnohem horší pro mě bylo, že kromě tebe a máj matky za mnou nikdo nepřišel.“

S Eliškou se Sára potkala po dlouhé době asi před rokem. V odpoledním metru. Obě vlekly trapné igelitky (jak říkala Valérie) a obě držely za ruku své trapné dítě (jak by správně měla říkat Sára, kdyby byla mstivá, ale ona nebyla). Valérie

se její ruky hned pustila, protože jí bylo třináct a s mámou se za ruku zásadně nevodila. Sára s Eliškou se daly do řeči a vyměnily si telefonní čísla. Eliška volala hned druhý den a zašly spolu na kafe, aby si v klidu vylíčily, jak díky svým šťastným hvězdám šťastně žijí.

Eliška se vdala za jednoho významného filmového režiséra a byla to i po dvanácti letech manželství láska jako trám. Byli na sobě mile závislí, jako by spolu v průběhu let srostli. Eliška hrála ve všech manželových filmech, radil se s ní o každé větě už od scénáře. Oba společnými láskyplnými silami piplali své dítě, malého Tadeáše, a nedávno si koupili takový malý pětipokojový domeček v jedné staré čtvrti. Zrovna ho zařizují, Sára určitě musí přijít na návštěvu. A co ona?

Sára byla taky absolutně šťastná. S tím idiotem, co ji s ním Eliška tenkrát potkala v posledním metru, už je chválabohu rozvedená, má s ním tuhle krásnou Valérii. Je to tak hodné dítě, až je z toho Sára někdy nervózní. Rozvod proběhl hladce, ten její ňouma nikdy nic nevydělal, a tak nic neměli, takže na majetku se dohodli bez problémů, horší byly Sářiny následné pocity viny. Ten její bývalý, vlastním jménem Kryštof, byl totiž básník, poznali se ještě na vysoké, trpěl depresemi a po rozvodu dokonce skončil na nějakou dobu v blázinci. Teď je chválabohu venku, našel si přítelkyni a Sára je vážně ráda, že začal aspoň trochu normálně žít. Teď s tou holkou čeká dítě. A Sára má báječného přítele Martina. Pěstují si spolu takový ten nezávislý moderní vztah, Sára má po krk manželské instituce, a tak jí vyhovuje, že Martin je ženatý, manželství je zcela překonaná záležitost, promiň, Eliško.

Eliška prominula a začaly se znovu kamarádit. A přestože byly obě dvě tak výsostně šťastné, pořád spolu řešily nějaké pohromy.

„Už se asi těšíš domů, vidě,“ řekla Sára.

Projížděly zrovna magistrálou po centimetrech, touhle dobou jsou vždycky hrozné zácpy. Sára se musela zuby nehty bránit, aby nezačala číst noviny. Když jela sama, dokázala si číst i knížku, ale teď jí to přišlo hloupé.

„Vůbec se netěším.“

Eliška se podívala do auta, které popojíždělo vedle nich, a usmála se smutně na řidiče. Měl oči prince a Eliška si představila, jak ji nese v náručí. Možná teď i míň vážím bez té dělohy, napadlo ji cynicky. Muž se na ni taky usmál. Naplnilo ji to touhou a smutkem zároveň, a tak následující povzdech patřil spíš jemu.

„Pavel chce ten barák. Prý se bude soudit. Přitom vydělává opravdu slušně, zatímco já jsem bez angažmá. Už mě ani nikdo neobsazuje, dabingy žádný. Možná jsem se spletla, možná jsem nikdy nebyla dobrá herečka, celého úspěchu jsem dosáhla jen jako žena slavného muže. Bez něj nic neznamenám.“

„To není pravda,“ zalhala Sára, protože ji nic lepšího nenapadlo.

Řidič před nimi zastavil. Možná ani ne moc prudce, možná šlo o kolaps zcela jiného druhu, ale to už nikdo nezjistí. Jisté bylo jen to, že Sára nezabzdila.

„No jo, ženská!“ vykřikl řidič, který mezitím vystoupil a obhlížel škodu. Podle Sářina soudu žádná nebyla, ale on byl zjevně jiného názoru.

Telefonoval hned na policii a magistrála se definitivně ucpala. Sáru nenávidělo půl Prahy. K tomu, aby vystoupila, by potřebovala odvalu Sedmi statečných. Neměla odvalu ani jednoho, ale přesto se vysoukala z auta. Eliška vše sledovala zpoza dobře utěsněného okýnka. Řidič pochopitelně nebyl nikdo jiný než princ, na kterého se před chvílí zadívala.

Policajti přijeli až moc rychle. Chtěli papíry a další papíry. Jenže další papíry Sára neměla. Doklad o povinném ručení například. Neměla ani občanku, ale nesvěřila se jim, že ji ztratila už před rokem.

„Tak to bude opravdu velká pokuta,“ oznámil jeden policajt.

Řidič kýval hlavou, asi se těšil. Asi byl zlý, zlý muž z magistrály. Sára si ho na rozdíl od Elišky prohlédla až teď. Bohužel to byl také její typ, což jí tu překérnní situaci neulehčovalo. Měl delší vlasy a oči plné smutku za všechny směly světa. Až na tuhle, samozřejmě.

„Máte aspoň to povinné ručení zaplacené?“ zeptal se druhý policajt.

„Já nevím.“

„Jestli ne, tak to je za dvacet tisíc,“ řekl policajt.

Sára se rozplakala. Zlý muž, ke kterému by se tolik hodila, obrátil oči v sloup. Ty oči, na které by ji dostal, kdyby chtěl. On však nechtěl. Šlo mu o náhradu škody, kterou způsobila.

„Tak co provedem, madam?“ zeptal se policajt.

Konečně jí ruplo v kouli.

„Co bysme asi tak prováděli?“ zaječela. „Dvacet tisíc nemám! Tak si to auto prostě vezte! A víte co, vezte si s ním i tu paní, co sedí uvnitř!“

Policajti nechápavě třestili oči. Řidič řekl: „Ale my to auto nechcem! A tu paní už vůbec ne!“

„Chcete říct, že je bezcenná? Něco vám povím – máte naprostou pravdu! On ji totiž nechce nikdo. Je po operaci, rozvádí se a brzo nebude mít kde bydlet. Co s ní, že jo? Hodte ji třeba do popelnice. Ale to auto určitě nějakou hodnotu má! Na shledanou, pánové.“

Sára se otočila na podpatku a vydala se napříč magistrálou kamsi do dálek, nejspíš za svou šťastnou hvězdou. Bo-

hužel ji nikdo nepřejel, zácpa, kterou způsobila, byla zcela neprodyšná.

„Počkejte, ženská bláznivá,“ doběhl ji Zlý muž, který nevěděl, že by mohl být princem jejím i princem Elišky. O té druhé možnosti ostatně nevěděla ani Sára. Zlého muže to nezajímalo. Zajímala ho karoserie jeho vozu.

„Domluvil jsem se s nima, že jako nic neviděli, nic neslyšeli. Koukejte, už odjíždějí. Určitě to povinné ručení máte doma. Všechny ženský, který jsem kdy znal, povinný ručení nakonec našly. A tomu mému autu vlastně nic není. Chtěl bych se vám omluvit. Ta paní vypadá tak smutně. Víte, měl jsem těžkej den.“

Nechtěla ho poslouchat. Znovu se rozeběhla magistrálou, pro změnu v protisměru, ale nebylo to nic platné. Ani tentokrát ji bohužel nikdo nepřejel. Možná to bylo proto, že ji Eliška nutně potřebovala.